

	<p style="text-align: center;">СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «ОСНОВИ ЛІСОРозВЕДЕННЯ»</p> <p>Рівень вищої освіти: Перший (бакалаврський) Спеціальність: <u>206 «Садово-паркове</u> <u>господарство»</u></p> <p>Рік навчання: <u>4-й</u>, семестр <u>8-й</u> Кількість кредитів ECTS: <u>5 кредитів</u> Назва кафедри: <u>Лісового та садово-паркового</u> <u>господарства</u></p> <p>Мова викладання: <u>українська</u></p>
<p style="text-align: center;">Лектор курсу</p>	<p style="text-align: center;">к. с.-г. н., доцент Матусяк Михайло Васильович</p>
<p style="text-align: center;">Контактна інформація лектора (e-mail)</p>	<p style="text-align: center;"><u>mikhailo1988@gmail.com</u></p>

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Основи лісорозведення є вибірковою компонентою ОПП «Садово-паркове господарство».

Загальний обсяг дисципліни 150 год.: лекції – 26 год.; практичні заняття – 24 год., самостійна робота – 100 год.

Формат проведення: лекції, практичні заняття. Підсумковий контроль – залік.

Основні положення навчальної дисципліни можуть застосовуватися при проходженні практики, при подальшому навчанні на магістерському рівні освіти та фаховій діяльності.

Призначення навчальної дисципліни

Освітня компонента Основи лісорозведення спрямована на формування у здобувачів знань та навичок щодо створення, відновлення та розширення лісових насаджень. Вивчаються основні принципи лісовідновлення, методи штучного та природного залісення, підбір видового складу для різних екологічних умов, а також догляд за молодими лісовими культурами.

Освітня компонента Основи лісорозведення формує знання, уміння, навички та компетенції, необхідні для фахівця зі спеціальності «Садово-паркове господарство».

Мета вивчення навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни є формування у студентів професійних знань, умінь та навичок, необхідних для планування, створення та догляду за лісовими насадженнями в межах садово-паркового господарства, а також розуміння їхньої екологічної та естетичної ролі у формуванні ландшафтів.

Завдання вивчення дисципліни

Ознайомити майбутнього фахівця з основними методами створення та відновлення лісів, видами лісоутворюючих порід, принципами їх добору та особливостями лісорозведення у різних природно-кліматичних зонах. Розглянути законодавчі та нормативні акти у сфері лісорозведення, дослідити сучасні тенденції у створенні лісових культур, відпрацювати практичні навички закладання лісових насаджень та догляду за ними. Оволодіння новими знаннями в галузі лісорозведення надасть майбутнім фахівцям можливість аналізувати вплив змін клімату на процеси лісовідновлення, досліджувати перспективні методи залісення деградованих земель, оцінювати ефективність різних способів створення лісів, застосовувати сучасні технології для моніторингу стану молодих насаджень, а також прогнозувати розвиток лісових екосистем у довгостроковій перспективі.

ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ, ЯКИХ НАБУВАЄ ЗДОБУВАЧ ПРИ ВИВЧЕННІ ДИСЦИПЛІНИ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен сформувати такі програмні компетентності:

інтегральну компетентність (ІК): Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми професійної діяльності у галузі вирощування декоративних рослин, проектування, створення та експлуатації об'єктів садово-паркового господарства або у процесі навчання, що передбачає застосування теорій і методів рослинництва, ландшафтної архітектури, садово-паркового будівництва та екології і характеризується комплексністю та невизначеністю умов.

загальні компетентності (ЗК):

ЗК 7. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 8. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

спеціальні (фахові) компетентності (СК):

СК 2. Здатність розмножувати та вирощувати посадковий матеріал декоративних рослин у відкритому і закритому ґрунті.

СК 6. Здатність оцінювати, інтерпретувати та синтезувати теоретичну інформацію і практичні, виробничі й дослідні дані у галузі садово-паркового господарства.

СК 11. Здатність зберігати та охороняти біологічне різноманіття на об'єктах садово-паркового господарства, підвищувати їх екологічний потенціал.

СК 12. Здатність розробляти концептуальні та інноваційні проектні рішення з планування комплексних зелених зон міста, об'єктів ландшафтної архітектури та дизайну зовнішнього середовища.

ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ВІДПОВІДНО ДО ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ

ПР 5. Володіти на операційному рівні методами спостереження, опису, ідентифікації, класифікації, культивування декоративних рослин та рослинних садово-паркових угруповань, підтримання їх декоративності, стійкості і стабільності в умовах комплексної зеленої зони міста.

ПР 6. Розуміти та застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення садово-паркового господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

ПР 14. Виконувати чітко та якісно професійні завдання, удосконалювати технологію їх виконання та навчати інших.

Вивчення даної дисципліни формує у здобувачів освіти соціальні навички (soft skills) такі як: комунікативність, робота з інформаційними джерелами, лідерські навички, які реалізуються через створення здобувачами презентаційних матеріалів, написання індивідуальних завдань на задану тематику, презентування та обговорення індивідуальних завдань у групі.

ПЛАН ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Тиждень	Назви теми	Форми організації навчання та кількість годин		Самостійна робота, кількість годин
		лекційні заняття	практичні заняття	
1	Основи лісорозведення – спеціальна дисципліна садово-паркового господарства.	2	2	10
2	Основні положення та принципи лісорозведення.	4	4	10

3	Проектування заходів з лісорозведення.	2	2	10
4	Особливості технології та техніки створення лісових насаджень.	4	2	10
5	Агротехнічні догляди за лісовими насадженнями.	2	2	10
6	Технічне приймання, інвентаризація та оцінювання якості лісових насаджень.	2	2	10
7	Особливості проектування та створення зелених насаджень в містах та населених пунктах.	4	2	10
8	Особливості проектування і створення лісових насаджень в зелених зонах міст і селищ.	2	2	10
9	Особливості створення ландшафтних культур.	2	2	10
10	Організація робіт та охорона праці при лісорозведенні.	2	2	10
Разом		26	24	100

Самостійна робота здобувача вищої освіти

Самостійна робота здобувача організовується шляхом видачі індивідуального переліку питань і практичних завдань з кожної теми, які не виносяться на аудиторне опрацювання та виконання індивідуального творчого завдання (презентації).

Самостійна робота здобувача є одним із способів активного, цілеспрямованого набуття нових для нього знань та умінь. Вона є основою його підготовки як фахівця, забезпечує набуття ним прийомів пізнавальної діяльності, інтерес до творчої роботи, здатність вирішувати наукові та практичні завдання.

Виконання здобувачем самостійної роботи передбачає, за необхідності, отримання консультацій або допомоги відповідного фахівця.

Індивідуальні завдання здобувач виконує самостійно під керівництвом викладача згідно з індивідуальним навчальним планом.

Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Види самостійної роботи

№	Вид самостійної роботи	Години	Терміни виконання	Форма та метод контролю
1	Підготовка до лекційних та практичних занять	25	щотижнево	Усне та письмове опитування
2	Вивчення питань, що виносяться на самостійне опрацювання	25	щотижнево	Усне та письмове опитування
3	Індивідуальні творчі завдання (виконання презентації за заданою проблемною тематикою)	25	2 рази на семестр	Спостереження за виконанням, обговорення, виступ з презентацією, усний захист
4	Підготовка до контрольних робіт та тестування	25	2 рази на семестр	Тестування
Разом		100		

Список основної та додаткової літератури

Основна

1. Бровко Ф.М., Таран Н.Ю., Бровко О.Ф., Войцеховська О.В. Лісовідновлення та лісорозведення: практикум. Київ: Видавничий дім «Кондор». 2021. 96 с
2. Гордієнко М. І., Гудзь М.М., Маурер В.М. Лісові культури. Львів: Камула, 2010. 608 с.
3. Дідур І.М., Матусяк М.В., Прокопчук В.М., Монарх В.В. Лісопаркове господарство: Навчальний посібник. ВНАУ, 2020. 255 с.
4. Про затвердження Санітарних правил в лісах України. Київ: Держагенство лісових ресурсів України, 2016. 20 с.
5. Телекало Н.В., Матусяк М.В., Прокопчук В.М. Лісівничо-екологічні особливості лісовідновлення та лісорозведення в умовах Поділля: монографія. Вінниця: ТВОРИ, 2021. 184 с.

Додаткова

1. Dudiak N., Pichura V., Potravka L. Еколого-економічні аспекти лісорозведення в Україні в контексті сталого землекористування. *Землеустрій, кадастр і моніторинг земель*. 2019. № 2. С. 49-63.
2. Matusiak M.V. Optimization of oak tree stands growing in conditions of vinnitsia region. *Сільське господарство та лісівництво*. 2019. № 15. С. 161-172.
3. Бондар А.О., Матусяк М.В. Сучасний стан лісового фонду лісгосподарських підприємств Поділля. *Сільське господарство і лісівництво*. Вінниця. 2016. № 4. С. 170- 179.

4. Дідур І.М., Прокопчук В.М., Панцирева Г.В., Циганська О.І. Рекреаційне садово-паркове господарство: Навчальний посібник. Вінниця, 2020. 328 с.
5. ДСТУ 8119:2015 Культури лісові плантаційні. Загальні вимоги до агротехніки вирощування. - Київ: УкрНДНЦ, 2018. 9 с
6. Матусяк М.В. Використання видів роду липа (*Tilia L.*) в урболандшафтах м. Вінниці. *Сільське господарство та лісівництво*. 2017. № 5. С. 118-125.
7. Хрик В.М., Мазепа В.Г., Кімейчук І.В., Левандовська С.М., Ситник О.С. Сталій розвиток лісового господарства: навчально-методичний посібник. Біла Церква, 2024. 217 с.
8. Яворовський П.П. Лісівництво: підручник. Київ: Видавничий центр НУБіП України, 2021. 654 с

Інформаційні ресурси

1. Державне агентство лісових ресурсів України. URL: <http://dklg.kmu.gov.ua/forest/control/uk/index>
2. Лісовий кодекс України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/3852-12>
3. Державне агентство лісових ресурсів України. URL: <https://forest.gov.ua/>
4. Правила відтворення лісів. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/303-2007-п>

СИСТЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТА ВИМОГИ ДО КОНТРОЛЮ ЗНАТЬ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ

У кінці семестру, здобувач вищої освіти може набрати до 60% підсумкової оцінки за виконання всіх видів робіт, що виконуються протягом семестру, до 10% за показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності і до 30% підсумкової оцінки – за результатами підсумкового контролю.

Розподіл балів за видами навчальної діяльності

	Вид навчальної діяльності	Бали
Атестація 1		
1	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
2	Участь у роботі на практичних заняттях	8
3	Виконання домашніх завдань	6
4	Виконання контрольних робіт, тестування	7
5	Індивідуальні творчі завдання (презентації за заданою проблемною тематикою)	7
	Всього за атестацію 1	30
Атестація 2		
6	Участь у дискусіях на лекційних заняттях	2
7	Участь у роботі на практичних заняттях	8

8	Виконання домашніх завдань	6
9	Виконання контрольних робіт, тестування	7
10	Індивідуальні творчі завдання (презентації за заданою проблемною тематикою)	7
	Всього за атестацію 2	30
	Показники наукової, інноваційної, навчальної, виховної роботи та студентської активності	10
	Підсумкове тестування	30
	Разом	100

Якщо здобувач упродовж семестру за підсумками контрольних заходів отримав менше 35 балів, то він не допускається до заліку. Крім того, обов'язковим при мінімальній кількості балів за підсумками контрольних заходів є виконання індивідуальної творчої роботи (презентації). Під час виконання навчальних завдань, завдань контрольних заходів недопустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними, інформація про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності – достовірною; у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей мають бути посилання на джерела інформації з дотриманням норм законодавства про авторське право і суміжні права.

Програма навчальної дисципліни передбачає врахування результатів неформальної та інформальної освіти при наявності підтверджуючих документів як окремі кредити вивчення навчальних дисциплін. Переведення балів внутрішньої 100-бальної шкали в національну здійснюється у відповідності до шкали.

Відповідність шкал оцінок якості засвоєння навчального матеріалу

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою для заліку
90-100	A	зараховано
82-89	B	зараховано
75-81	C	
66-74	D	зараховано
60-65	E	
35-59	FX	незараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни